

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ  
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ  
Кнеза Вишеслава 1, Београд

### ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

#### I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Датум именовања (избора) комисије: 13.04.2016. год (бр. 01-1629 /3)
2. Састав комисије:  
Др Милан Кнежевић, ред. проф. Универзитета у Београду - Шумарског факултета, УНО Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине – ментор;  
Др Оливера Кошанин, доцент Универзитета у Београду - Шумарског факултета, УНО Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине;  
Др Марко Перовић, доцент Универзитета у Београду - Шумарског факултета, УНО Екологија шума, заштита и унапређивање животне средине

#### II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме: **Јанко, Богдан, Љубичић**
2. Датум и место рођења, општина, држава: **25.05.1990., Карловац, Р. Хрватска**
3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: **Шумарство, Универзитет у Београду – Шумарски факултет**
4. Датум завршетка основних студија: **14.10.2014. године**

#### III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

**Еколошко-флористичке карактеристике заштићеног природног добра „Парк шума Топчидер“**

#### IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Рад садржи укупно 49 страница текста, куцаног на рачунару, у оквиру кога се налази 6 табела, 10 колор фотографија, 4 карте, 7 графикона и списак коришћене литературе. Рад има следећа поглавља: Увод (стр. 1-2), Методе прикупљања и обраде података (стр. 3), Објекат истраживања (стр. 4-12), Резултати истраживања (стр. 13-32), Дискусија (стр. 33-35), Закључци и препоруке (стр. 36-37), Литература (стр. 38-40). Сва поглавља су укомпонована тако да представљају логично повезану целину.

#### V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидата дипл. инж. Јанка Љубичића је интердисциплинарног карактера заснован на постојећим литературним изворима и резултатима сопствених истраживања.

У поглављу „Увод“ кандидат наводи важност шума као једног од најсложенијих екосистема на земљи и истиче да оне имају непроцењив значај на људско друштво. Такође, наводи захтеве друштва, урбанизацију, индустријализацију, саобраћај и остале штетне факторе као узрок све већег загађивања животне средине. Кандидат истиче да град Београд важи за једну од најзеленијих престоница у Европи. Шуме на подручју града Београда заузимају 13.513 ha. Топчидерски парк, као један од најстаријих паркова у

Београду, важан је део националне, политичке и културне историје града, и представља културно добро од изузетног значаја. Дефинисани су циљ, сврха и предмет истраживања

У поглављу „Методe прикупљања и обраде података“ кандидат наводи да сам предмет истраживања представљају еколошко-флористичке карактеристике заштићеног природног добра „Топчидерски парк“. Теренски део истраживања обављен је у вегетационом периоду 2016. године. Едафске карактеристике су дефинисане на основу детаљних педолошких проучавања, за чије потребе је отворено шест педолошких профила, извршена морфогенетска проучавања и дефинисани типови земљишта. На истим местима узети су фитоценолошки снимци за потребе фитоценолошких проучавања. Одређена је фитоценолошка припадност састојине, као и спектри животних облика и еколошких карактеристика. Извршен је и детаљан попис врста биљака на истраживаном локалитету. Подаци и објекту истраживања су добијени из разних литературних извора који су наведени у поглављу „Литература“.

Поглавље „Објекат истраживања“ садржи 3 подпоглавља. У подпоглављу „Историјат“ кандидат наводи да је Топчидерски парк проглашен делом Просторно културно историјске целине. Подизан је у енглеском стилу. 1851. године ту је основана Топчидерска економија, са циљем унапређена селекције ратарских култура. У подпоглављу „Заштићена подручја“ кандидат је навео неколико дефиниција заштићених подручја, као и појмове режими заштите. Објаснио је појам споменик природе, и истакао да је у Србији заштићено 325 споменика природе, од којих је 253 ботаничког а 72 геолошког и хидролошког карактера. 2015. године Скупштина града Београда доноси решење о проглашењу споменика природе „Топчидерски парк“. Кандидат наводи да је парк стављен у III категорију заштите, као подручје од локалног значаја. Налази се на подручју градске општине Савски венац. Дата је и карта са полажајем парка. Заштићено подручје састоји се из два дела: парковски уређеног простора (целина А) и парк шуме (целина Б), за које је такође дата карта. Истраживање у овом раду је вршено у одељењу 3, одсек а, које спадају под Г.Ј „Топчидерске парк шуме“. У подпоглављу „Карактеристике објекта истраживања“ кандидат описује географски положај и површину, и наводи да је величина на којој је вршено истраживање 15.15ha. Највећи део истраживаног локалитета се налази између 78 и 80m надморске висине, без јасно изражене експозиције, док је нагиб до 5°. Као геолошку подлогу наводи алувијалне седименте. Описани су и материјали од којих су изграђени, и подлоге у околине локалитета. Климa локалитета кандидат описује као умерено-континенталну, и у табелама приказује средње месечне максималне, минималне и нормалне вредности температуре и падавина.

У поглављу „Резултати истраживања“ кандидат групише добијене резултате теренских проучавања у четири подпоглавља. Подпоглавље „Земљишта“ садржи карту са местима отворених педолошких профила, сам опис тих профила и дефинисане типове земљишта. На истраживаном локалитету дефинисана су четири типа земљишта (вртно земљиште - хортисол (профил 2/16), флувијативно ливадско земљиште - хумофлувисол (профил 1/16), аливијално земљиште - флувисол (профил 3/16) и ритска црница - хумоглеј (профил 4/16, 5/16 и 6/16)). Приказане су особине проучених земљишта на нивоу типа земљишта. У подпоглављу „Фитоценолошке карактеристике“ кандидат наводи да је прикупљено шест фитоценолошких снимака. Посебном основом газдовања шумама за Г.Ј. „Топчидерске парк шуме“ на овој површини налази се вештачки подигнута састојина ОТЛ на типу шуме лужњака, пољског јасена и граба на ливадским црницама у неплавном подручју. У табели 3. су груписани фитоценолошки снимци. Кандидат наводи да у спрату

дрвећа доминира пајавац (*Acer negundo*) и пенсилванијски длакави јасен (*Fraxinus pensylvanica*). У подпоглављу „Спектри животних облика, еколошких карактеристика и ареал типова“ кандидат приказује спектар животних облика, однос биљака према светлости, влаги, температури, реакцији земљишта, количини азота у земљишту и групе ареал типова. Са аспекта животних облика, преовлађују фанерофите (53,3%) а хемикриптофита има (33,3%), те истраживана заједница има фанерофитско-хемикриптофитски карактер. У односу према влаги, доминирају мезофите (69,6%). Према односу биљака према реакцији земљишта заједница је неутрофилног карактера (41,1%). Према количини азота у земљишту преовлађују биљке мезотрофног карактера (64,3%). У односу на светлост, највише има полусциофилних врста (42,9%) а хелиофилних 33,9%. У односу на температуру заједница је мезотермно-термофилна. У истраживаној заједници најзаступљеније су врсте средњеевропског ареал типа (42%). У подпоглављу „Списак врста истраживаног локалитета“ дат је преглед свих биљака установљен детаљним обиласком терена. Кандидат наводи да је регистровано 57 врста, од којих су 12 стране.

У поглављу „Дискусија“ кандидат детаљније описује добијене резултате истраживања. Кандидат наводи да вода плавног и падавинског порекла има велики утицај на образовање земљишта и вегетације, те да проучавана заједница има хигрофилни карактер. Клима је умерено-континентална са повољним условима за раст и развој шумске вегетације. Геолошку подлогу чине алувијални седименти (речни нанос променљивог текстурног састава). Дефинисана су четири типа земљишта, која спадају у два реда, ред аутоморфних (вртно земљиште) и ред хидроморфних земљишта (флувијативно ливадско земљиште, алувијално земљиште и ритска црница). Кандидат наводи да описана заједница има мезотрофан карактер у односу према влажности, док је полусциофилно-хелиофилна према светлости. У односу према температури заједница је мезотермно-термофилна, према реакцији земљишта неутрофилна, а према азоту мезотрофна. Приликом анализе спектра животних облика узето је у обзир 45 врста. Кандидат наводи да доминирају фанерофите, док мало учешће хамефита, геофита и терофита указује на повољне станишне услове на подручју Топчидерске парк шуме. Анализа хоролошког спектра указује на мезофилни карактер. На истраживаном локалитету кандидат наводи присуство гвозденог дрвета (*Gymnocladus dioica* (L.) K.Koch) и стабла дивље крушке (*Pyrus pyraeaster*).

У поглављу „Закључци и препоруке“ кандидат указује на значај заштићеног подручја у даљем развоју града Београда, и наводи да са еколошког аспекта оно представља везу између градског и ванградског зеленила. Наводи и чињеницу да треба обратити пажњу на заштиту вегетације, биодиверзитета и очување културно-историјских вредности. Као неке од препорука, кандидат наводи успостављање система мониторинга. Такође, препоручује уклањање свих инвазивних врста, да би се домаћим врстама омогућили што бољи услови за раст и развој, и постепено враћао првобитни изглед шуме.

## VI ЗАКЉУЧЦИ:

Закључци у мастер раду су правилно изведени и следе из претходног текста. Комисија закључује да мастер рад дипл. инжењера шумарства Јанка Љубичића има теоријски и практични значај. Теоријски значај је у томе што добијени резултати дају приказ и опис земљишта и вегетације на подручју споменика природе „Топчидерски парк“, док се практични значај огледа у томе што ће резултати истраживања послужити за

постизање дугорочних решења везаних за заштиту, унапређење и управљање овим спомеником природе.

#### **VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:**

Мастер рад дип. инжењера шумарства Јанка Љубичића под насловом „Еколошко-флористичке карактеристике заштићеног природног добра „Топчидерске парк шуме“ садржи све битне елементе за рад оваквог типа и карактера. Рад је написан у складу са насловом, јасним стилем, а поглавља су логички укомпонована у целину.

Комисија сматра да мастер рад дип. инжењера шумарства Јанка Љубичића нема битних недостатака.

#### **VIII ПРЕДЛОГ:**

На основу свега написаног у овом извештају, комисија предлаже да се мастер рад дипл. инжењера шумарства Јанка Љубичића под насловом: **„Еколошко-флористичке карактеристике заштићеног природног добра „Парк шума Топчидер“** прихвати и да се кандидату после увида јавности одобри одбрана мастер рада.

#### **ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:**

---

др Милан Кнежевић, ред. проф.  
Универзитета у Београду - Шумарског факултета

---

др Оливера Кошанин, доцент  
Универзитета у Београду - Шумарског факултета

---

др Марко Перовић, доцент  
Универзитета у Београду - Шумарског факултета